

Ağırdaki Kuşlar

SAMANTA
SCHWEBLIN

Çeviri: EMRAH İMRE

SAMANTA SCHWEBLIN
AĞIZDAKİ KUŞLAR

Can Çağdaş

Ağızdaki Kuşlar, Samanta Schweblin

İspanyolca aslından çeviren: Emrah İmre

Pájaros en la boca

© 2009, Samanta Schweblin

© 2018, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Bu eserin Türkçe yayın hakları Agencia Literaria Carmen Balcells S.A. aracılığıyla alınmıştır.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2018

2. basım: Ocak 2023, İstanbul

Bu kitabın 2. baskısı 1 000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Cem Alpan

Editör: Ekrem Cantürk

Düzeltili: Aylin Samancı Elmasdağ

Mizanpaj: Bahar Kuru Yerek

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Baskı ve cilt: İmak Ofset Basım Yayın Tic. ve San. Ltd. Şti.

Akçaburgaz Mah.137.Sokak No:12

Esenyurt, İstanbul

Sertifika No: 45523

ISBN 978-975-07-3676-6

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza Giz, No: 9/25 Sarıyer/İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

SAMANTA SCHWEBLIN
AĞIZDAKİ KUŞLAR

ÖYKÜ

İspanyolca aslından çeviren

Emrah İmre

♥can

SAMANTA SCHWEBLIN, 1978'de, Arjantin'in Buenos Aires kentinde doğdu. Buenos Aires Üniversitesi'nde sinemacılık öğrenimi gördü. İlk derlemesi *El Núcleo del Disturbio*'yu [Karmaşanın Merkezi] 2002'de, bu derlemedeki öykülerin bir kısmını içeren *Ağızdaki Kuşlar*'ı 2008'de, üçüncü derlemesi *Siete Casas Vacías*'ı [Yedi Boş Ev] 2015'te yayımladı. Öyküleri Arjantin ve Güney Amerika'da Fondo Nacional de las Artes, Haroldo Conti, Casa de las Américas gibi ödüllere layık görüldü. *Granta* dergisi tarafından İspanyolca dilinde eser veren en iyi genç yazarlar arasında gösterildi. İlk romanı *Distancia de Rescate* [Kurtarma Mesafesi] 2017'de Man Booker Ödülü kısa listesinde yer aldı.

EMRAH İMRE, 1980'de İstanbul'da doğdu. Auckland Üniversitesi'nde Dilbilim ve Karşılaştırmalı Edebiyat öğrenimi gördü. Portekizce, İspanyolca, İngilizce, Fransızca ve Katalancadan çeviriler yaptı. 2011'den beri Can Yayınları'nda editörlük yapan İmre, José Saramago, Gabriel García Márquez, Luisa Valenzuela, Mario Vargas Llosa, Carlos Fuentes, Virginia Woolf, Luis Sepúlveda, Tina Vallès, Fernando Pessoa, Samanta Schwebelin, César Aira gibi yazarların eserlerini Türkçeye çevirdi.

İçindekiler

Irman	11
Çaresiz Kadınlar	21
Bozkırda	33
Ağızdaki Kuşlar	43
Hız Kaybederken	55
Asfalta Çarpan Kafalar	59
Mesut Medeniyete Doğru	73
Kazıcı	89
Böceklerin Gazabı	95
Devrim Rüyası	99
Bir Köpeği Öldürmek	105
Her Şeyin Ölçüsü	111
Geleceğin Gerçeği	119
Benavides'in Ağır Valizi	129
Muhafaza Edilenler	157
Kardeşim Walter	165
Noel Baba Evimizde Kalıyor	169
Toprağın Altında	177

IRMAN

Arabayı Oliver kullanıyordu. Öyle susamıştım ki başım dönmeye başlamıştı. Yol üstünde mola verdiğimiz mekânda hiç müşteri yoktu. Taşradaki her bar gibi burası da geniş bir mekândı; sanki az önce bir tabur asker yemekten kalkmış da henüz ortalığı temizlemeye fırsat olmamış gibi masalar yemek artıkları ve şişelerle doluydu. Pencerenin önündeki bir masayı seçtik. Barın üstünde bir vantilatör bulunuyor, ancak esintisi bize ulaşmıyordu. Acilen bir şeyler içmem gerekiyordu. Oliver yan masadaki menülerden birini aldı ve ilgisini çeken seçenekleri yüksek sesle okudu. Plastik perdenin arkasından bir adam çıktı. Boyu kısacıktı. Belinde bir önlük bağlıydı, kolundansa kirden kararmış delik deşik bir bez sarkıyordu. Garson gibi görünmesine rağmen yolunu kaybetmiş benziyordu, buraya ansızın bırakılmış ve ne yapması gerektiğini anlayamamış gibi bir hali vardı. Masamıza geldi. Biz selam verdik, o ise başıyla karşılık vermekle yetindi. Oliver içeceklerimizi sipariş edip havanın ne kadar sıcak olduğunuyla ilgili bir şaka yaptıysa da herife ağzını açtırmayı başaramadı. Basit bir şeyler seçersek ona iyilik edeceğimizi hissettiğim için günün yemeği tarzı, hızla hazırlanacak taze bir şey var mı diye sorduğumda adam evet deyip yanımızdan ayrıldı, gören de hızla hazırlanacak tabağın

menüdeki seçeneklerden biri olduğunu ve konunun kapandığını zannedecekti. Mutfağa döndü ve başını birkaç kez bar kısmına açılan pencerelerden çıkarıp geri soktuğunu gördük. Oliver'e baktım, gülümsüyordu; bense gülemeyecek kadar susamışım. Dolaptan iki soğuk şişe alıp masamıza getirmeye fazlasıyla yetecek bir sürenin ardından adam tekrar ortaya çıktı. Elleri bomboştu, bardak bile taşımıyordu. Tepem attı, derhal bir şeyler içmezsem çıldıracağımı düşündüm. Bu herifin derdi neydi? Siparişin nisini anlamamıştı? Masamızın önünde durdu. Alnı boncuk boncuk terlemiş, gömleğinin koltukaltları da terle leklenmişti. Elini şaşkın bir tavırla kaldırdı, bir açıklama yapacak gibi oldu ama birden durdu. Ne olduğunu sordum, galiba ses tonum biraz saldırgancaydı. Derken adam mutfaktan tarafa baktı, sonra da yine bize dönüp utana sıkıla, "Buzdolabına yetişemiyorum da," dedi.

Oliver'e baktım. Oliver kahkahasını tutamayınca keyfim iyice kaçtı.

"Ne demek buzdolabına yetişemiyorum? O zaman ne halta yarıyorsun?"

"Şey..." Kolundaki bezle alnını sildi. Felaket bir tipti. "Buzdolabından karım sorumludur," dedi.

"Eee?" Adamı tokatlayasım geldi.

"Karım yerde. Düştü ve..."

"Ne demek yerde?" diye sözünü kesti Oliver.

"Bilmiyorum ki. Bilmiyorum," diye tekrarladı garson, omuzlarını kaldırıp avuçlarını yukarı çevirerek.

"Nerede?" dedi Oliver.

Herif mutfağı işaret etti. Benim tek istediğim serin bir şeyler içmekti ve Oliver'in ayağa kalktığını görünce bütün ümitlerim suya düştü.

"Nerede?" diye tekrarladı Oliver.

Herif bir kez daha mutfağı işaret edince Oliver adama güvenemediğini gösterircesine birkaç kez arkasını

dönüp bize bakarak oraya doğru yürümeye başladı. Perdenin ardında gözden kaybolup beni geri zekâli garsonla baş başa bıraktığında içim bir tuhaf oldu.

Oliver mutfaktan bana seslenince yanına gitmek için adamın etrafından dolanmam gerekti. Adımlarımı temkinle attım, çünkü bir şeylerin yolunda gitmediğini hissetmişim. Perdeyi çekip başımı içeri uzattım. Mutfak küçüktü, raflara bir sürü tencereler, tavalar, tabaklar ve başka aletler dizili ya da asılıydı. Duvarın birkaç metre önünde yerde yatan kadın, dalgaların karaya vurduğu dev bir deniz hayvanını andırıyordu. Sımsıkı kapalı sol elinde plastik bir kepçe tutuyordu. Buzdolabı tepede asılı, üstteki dolapların hizasındaydı. Büfelerdekine benzer, cam kapaklı ve üstten açılan bir buzdolabıydı, ama her nedense dolapların seviyesinde, kapakları öne dönük halde duvara tutturulmuştu. Oliver bana bakıyordu.

“Pekâlâ,” dedim. “Madem buraya kadar geldin, bir şey yap.”

Plastik perdenin çekildiğini duydum ve adam yanımda belirdi. Boyu görüldüğünden de kısaydı. Sanırım ondan neredeyse üç kafa daha uzundum. Oliver bedeninin yanına eğilmişti ama ona dokunmaya yanaşmıyordu. Şişkonun her an uyanıp çılgılığı basabileceğini düşündüm. Oliver kadının saçlarını yüzünden çekti. Gözleri kapalıydı.

“Yardım edin de çevirelim,” dedi Oliver.

Herif kımıldamadı bile. Ben bir adım atıp bedeninin öbür yanına çömeldim ama yerinden oynatmayı beceremedik.

“Yardım etmeyecek misin?” diye sordum.

“Bana öyle geliyor ki,” dedi adamcağız, “o öldü.”

Ellerimizi hemen şişkonun üstünden çektik ve öylece bakakaldık.

“Ne demek öldü? Öldüğünü biraz önce neden söyledin?”

“Emin değilim, bana öyle görünüyor.”

“Daha şimdi ‘bana öyle geliyor’ dedin, ‘bana öyle görünüyor’ değil,” dedi Oliver.

“Bana öyle görünüyor gibi geliyor.”

Oliver bana baktı; suratında “sıçacağı bu dangalağın canına” der gibi bir ifade vardı.

Eğildim ve kepçeyi tutan eli bileğinden yakalayıp nabzını aradım. Oliver beni beklemekten sıkılınca parmaklarını kadının burnuyla ağzının önüne tuttu ve, “Bu kadın fazlasıyla ölü, hadi gidiyoruz,” dedi. Zavallı adam ancak o zaman telaşa kapıldı.

“Nasıl yani, gidiyor musunuz? Hayır, rica ederim gitmeyin. Onunla yalnız kalamam.”

Oliver buzdolabını açıp iki şişe gazoz çıkardı, birini bana verdi ve söverek mutfaktan çıktı. Ben de peşinden gittim. Şişemi açtım ve sıvı ağzıma değdiğinde bir an inanmadım. Ne kadar susadığımı unutmuştum.

“Eee? Sence n’olmuş?” dedi Oliver. Rahat bir nefes aldım. Aniden keyiflendim ve kendimi on yaş daha genç hissettim. “Düşmüş mü yoksa düşürülmüş mü?” dedi. Hâlâ mutfağın yakınındaydık ve Oliver sesini alçaltmıyordu.

“Bence herifin işi değil,” dedim sesimi alçaltarak, “çünkü buzdolabına yetişebilmek için kadına ihtiyacı var, yanılıyor muyum?”

“Tek başına da yetişebilir...”

“Onu öldürdüğüne gerçekten inanıyor musun?”

“Merdivene tırmanabilir, masaya çıkabilir, burada elli tane bar iskemlesi var...” dedi etrafı göstererek. Kasten yüksek sesle konuştuğunu düşündüğümünden sesimi daha da alçalttım:

“Belki de gerçekten zavallının biridir. Belki gerçek-

ten aptaldır ve mutfakta şişkonun ölüsüyle bir başına kalmıştır.”

“Eve alıp besleyelim mi yani? İstersen arka koltuğa atalım, eve gelince de salarız.”

Birkaç yudum daha aldım ve bakışlarımı mutfağa çevirdim. Zavallı adam şişkonun önünde ayaktaydı, elinde tuttuğu tabureyi nereye koyacağını bilemez gibi bir hali vardı. Oliver yine mutfağa yaklaşmamızı istediğini belirten bir işaret yaptı. Adamın tabureyi kenara koyup şişkonu kolundan tutarak çekmeye uğraştığını gördük. Yerinden bir santim bile oynatamadı. Birkaç saniye dinlenip yeniden denedi. Ayaklardan birini dize doğru kıvrıp tabureyi zar zor bacaklardan birinin üstüne yerleştirdi. Üstüne çıkıp buzdolabına doğru uzanabildiği kadar uzandı. Yüksekliği tutturduysa da tabure buzdolabına uzak kalmıştı. İnerken bizden tarafa dönünce duvarın dibine çömelerek saklandık. Bar tezgâhının altında hiçbir şey olmadığını görünce şaşırdım. Üst raflarla dolaplar bardak ve kadehlerle dolu olmasına rağmen hizamızdaki raflar bomboştur. Adamın tabureyi çektiğini duyduk. İç geçirdi. Bir sessizlik oldu ve bekledik. Aniden perdenin ardından çıktı. Elinde tehditkâr bir tavırla tuttuğu bir bıçak vardı ama bizi görünce rahatladı ve yeniden iç geçirdi.

“Boyum buzdolabına yetişmiyor,” dedi.

Çömeldiğimiz yerden kalkmaya dahi tenezzül etmedik.

“Boyun hiçbir yere yetişmiyor ki,” dedi Oliver.

Herif karşısında duran kişi bizzat Tanrı’yımuş ve kendisine varoluş sebebimizi açıklamış gibi bakakaldı. Bıçağı elinden bıraktı ve gözlerini bar tezgâhının altındaki boş raflara çevirdi. Oliver tatmin olmuştu: Herifin aptallığın sınırlarını zorladığı kesindi.

“Bize bir omlet hazırla bakalım,” dedi Oliver.

Adam mutfaktan tarafa döndü. Aptallık ve şaşkınlık

fıŖkırın bakıŖlarını duvarlara ve raflara asılı mutfak ge-reçleri ve tencerelerde gezdirdi.

“Tamam, hazırlamasan daha iyi olacak,” dedi Oliver, “bize en kolayından birer tost yap, eminim bunu başara-bilirsin.”

“Hayır,” dedi adam, “boyum tost makinesine yetiş-miyor.”

“Tost yapmana gerek yok, görüyorum ki sana bu ka-dar yüklenmemeliyim. Bize sadece jambon, peynir ve bir parça ekmek getir.”

“Hayır,” dedi ve, “hayır,” diye tekrarladı, başını hayır anlamında sallayarak; utanmışa benziyordu.

“Tamam. O halde bir bardak su getir.”

Getiremeyeceğini söyledi.

“Peki bütün bu masaları kirleten tabura nasıl hizmet ettin?” diye sordu Oliver, eliyle masaları işaret ederek.

“Düşünmem lazım.”

“Düşünmen değil, boyunun bir metre daha uzun ol-ması lazım.”

“Onsuz başaramam...”

Dolaptan soğuk bir meşrubat almayı ve ona verme-yi düşündüm, bir şeyler içmek iyi gelebilirdi, ama tam yerimden kalkacakken Oliver kolumdan tuttu.

“Bunu yalnız başına başarmalı,” dedi. “Öğrenmesi gerek.”

“Oliver...”

“Bana yapabildiğin bir şey söyle, herhangi bir şey, ne olduğu önemli değil.”

“Verilen yemekleri getirip götürürüm, masaları te-mizlerim...”

“Hiç belli etmiyorsun,” dedi Oliver.

“... Bütün malzemeleri benim için masanın üstüne hazır bırakırsa salataları soslayıp karıştırırım. Tabakları yıkarım, yerleri silerim, örtüleri...”

Aynanın karşısında dikilip gülüşüyoruz. İçimizdeki his, seyahate çıkarken hissedilenin tam tersi. Mutluluğumuzun sebebi yola çıkmak değil, bulunduğumuz yerde kalmak. Hayatındaki en harika yıla, aynı koşullarla yaşayacağın bir yıl daha eklemişsin sanki. Aynı yolda devam etmek için bir fırsat.

Fantastik ve bilinmezden ilham alan bu öykülerde modern yaşamın normallığı göreceli bir kavram olarak karşımıza çıkıyor. Çağdaş Arjantin edebiyatının en çok konuşulan öykücülerinden Samanta Schweblin olağanlığı beklenmedik sapmalarla kışkırtarak insanların, ilişkilerin ve medeniyetin kırılganlığına dair gölgeli kesitler sunuyor.

Arjantinli devlere olduğu kadar Kafka, Poe ve Carver'a da göz kırpan **Ağızdaki Kuşlar**'ı tekinsiz bir keyifle okuyacaksınız.

"Günümüz İspanyolca edebiyatın en ümit vaat eden yeteneklerinden biri. Bu genç yazarın önünde parlak bir geleceğin uzandığına hiç şüphem yok."

– Mario Vargas Llosa

"Yeni Arjantin anlatısının en güçlü seslerinden. Bioy Casares'in veliahdı."

– El Mundo

